

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121200358
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121200358.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XA, M., zastúpená JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou, Klincová 35, Bratislava, a J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XA, M., zastúpený JUDr. Barborou Petrovič, advokátkou, Hlavná 44, Trnava, o návrhu na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 13. decembra 2021, č.k. 27P/3/2021-195, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie
- v napadnutých výrokoch II., III. m e n í t a k , že návrh otca na zníženie výživného zamietajú,
- v napadnutom výroku IV. p o t v r d z u j e a
- vo výroku V. m e n í t a k , že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 25.06.2020, č.k. 11P/19/2020-83 v časti úpravy styku otca s maloletým H..

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zastavil konanie v časti zmeny zverenia maloletého H. (výrok I.), znížil výživné otca na maloletého H. zo sumy 220 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 04.02.2021 (výrok II.), určil nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 489,28 eur za obdobie od 04.02. do 30.11.2021, ktorý je otec povinný zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku (výrok III.) a rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým H. každý páry kalendárny týždeň v roku od piatku 16.00 hod. do nedele 17.30 hod., každú stredu od 16.00 hod do 18.00 hod., s výnimkou nasledovných období, kedy platí osobitná úprava:

- každý nepáry kalendárny rok počas jarných prázdnin od piatku predchádzajúceho začiatku jarných prázdnin od 16.00 hod. do nedele pred nástupom do školy do 17.30 hod.,
- každý páry kalendárny rok počas Veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.30 hod.
- počas letných prázdnin od 25.07. od 10.00 hod. do 07.08. do 18.00 hod, a od 15.08. do 10.00 hod. do 22.08. do 18.00 hod.,
- počas zimných prázdnin každý nepáry kalendárny rok od 23.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 10.00 hod., každý páry kalendárny rok od 01.01. od 10,00 hod. do 06.01. do 17.30 hod. a od 25.12. od 10.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 17.30 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloleté dieťa v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska. V prípade, ak sa styk nebude

môcť realizovať z dôvodu na strane maloletého dieťaťa a matky, je matka povinná poskytnúť otcovi náhradný termín v rovnakom rozsahu do 7 kalendárnych dní (výrok IV.), čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k. 11P/19/2020-83 zo dňa 25.06.2020 v časti určenia výživného a úpravy styku (výrok V.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že otec sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 20.01.2021 domáhal zverenia maloletého H. do striedavej osobnej starostlivosti alebo zníženia výživného zo sumy 220 eur na 100 eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že po rozvoде manželstva matka nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého plnohodnotne, nebývala doma, často spala mimo domov, starostlivosť o syna zabezpečoval sám. Matka výživné nepoužíva pre potreby syna. Napriek tomu, že bývajú v spoločnej domácnosti sa matka nepodieľa na spoločných nákladoch domácnosti, nespláca rovným dielom ani hypotéku na dom, neplní si vyživovaciú povinnosť k plnoletej dcére. Otec svoje náklady vyčíslil na sumu 1.241 eur. Matka s návrhom na zmenu zverenia nesúhlasila, ani so znížením výživného, nakoľko jediná zmena pomerov nastala tým, že sa dňa 04.02.2021 odsťahovala aj so synom zo spoločnej domácnosti a bývala u rodičov. Počas spolužitia v jednej domácnosti s otcom matka prispievala na náklady rodiny zabezpečovaním stravy, ostatné výdavky spojené s bývaním a splátkou hypotéky hradil otec. Otec podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zníženia výživného. Súd nariadil neodkladné opatrenie a znížil výživné otca na sumu 100 eur. Po odvolaní matky Krajský súd v Trnave nariadené neodkladné opatrenie potvrdil. V priebehu konania po výsluchu maloletého H. otec zmenil názor a požiadal o zastavenie konania v časti zmeny zverenia a podal návrh na rozšírenie styku určeného na čas po rozvoде. Matka a procesný opatrovník súhlasili so zastavením konania v časti zmeny zverenia maloletého, preto súd v zmysle § 29 ods. 1 CMP konanie o zmenu výchovného prostredia zastavil. Súd vykonal dokazovanie a zistil, že maloletý H. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom zo dňa 25.06.2020, č.k. 11P/19/2020-83. Na základe rodičovskej dohody bol maloletý H. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zviazal platiť výživné 220 eur mesačne. Obaja rodičia mali vyživovaciú povinnosť aj k plnoletej dcére, ktorá nebola určená súdom. Všetci bývali v spoločnom rodinnom dome, poplatky spojené s bývaním a hypotekárny úver hradil otec, matka platila stravu. Matka dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 653,68 eur vrátane daňového bonusu a 150 eur za vedenie účtovníctva, spolu 803,68 eur a otec mal príjem 1.056,73 eur a 173,30 eur invalidný dôchodok, spolu 1.230,03 eur. Dňa 04.02.2021 sa matka zo spoločnej domácnosti odsťahovala aj s maloletým H. k rodičom. Do dvoch mesiacov si kúpila štvorizbový byt spolu so sestrou, od ktorej plánuje odkúpiť jej polovicu bytu po vyporiadaní BSM. V súčasnosti v byte býva len s maloletým H., platí všetky poplatky za bývanie sama a polovicu hypotekárneho úveru vo výške 302 eur, druhú polovicu platí jej sestra. Matka dosahuje čistý mesačný príjem 672,38 eur bez daňového bonusu, okrem toho má mesačne aj príjem za vedenie účtovníctva 150 eur. Takže jej čistý mesačný príjem bol do augusta 2021 vo výške 845,60 eur a od septembra 2021 je 861,85 eur. V súčasnosti poberá rodinné prídavky na dve deti 51 eur, z čoho 25,50 eur posielala plnoletej dcére. Od septembra poberá daňový bonus už len na jedno dieťa. Mesačne matka platí polovicu hypotéky na byt 302 eur, plyn 40 eur, elektrinu 40 eur, telefón pre seba a syna 30 eur, internet a TV 32 eur, fond opráv 21,09 eur. Platí ročnú poisťku za auto 104 eur. Výdavky za spotrebovanú vodu a za odpady matka ešte nevedela vyčísliť. Otec od februára 2021 platí na výživu H. sumu 100 eur. Otec býva v štvorizbovom rodinnom dome v BSM, spolu s plnoletou dcérou, študentkou 3. ročníka vysokej školy. Má priemerný čistý mesačný príjem 1.069,39 eur, ktorý je zvýšený o daňový bonus 23,22 eur od septembra 2021 a poberá naďalej invalidný dôchodok 177,90 eur. Spolu má teda príjem 1.247,29 eur do augusta 2021 a od septembra vo výške 1.270,51 eur vrátane daňového bonusu na plnoletú dcéru. Mesačne platí spoločný úver ŠFRB 149 eur, plyn 50 eur, elektrinu 85 eur, telefón obom deťom a sebe 55 eur, pohonné hmoty asi 120 eur, internet 21,50 eur, 20 eur stravu pre psa, polročne vodu 51 eur, ročnú poisťku auta 88,63 eur, ročnú poisťku domu 95,90 eur, odpad za dve osoby 100 eur ročne. Maloletý H. je žiakom 7. ročníka základnej školy. Pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že chce zostať bývať s matkou a s otcom sa naďalej stretávať, nemá záujem byť u otca počas letných prázdnin štyri týždne, bolo by mu to dlho, ale ak by otec naplánoval nejakú dovolenku, nemá s tým problém. Maloletý sa stravuje v škole, za čo matka platí 32 eur mesačne. Pomôcky do školy vrátane tašky, peračníka a oblečenia na telocvik vyčíslila sumou 202 eur ročne. Obaja rodičia majú i naďalej vyživovaciú povinnosť k plnoletej dcére J., ktorá je študentkou 3. ročníka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Býva s otcom, ktorý jej hradí všetky výdavky, ktorých výška bola v konaní 39Pc/9/2021 o určenie výživného na plnoleté dieťa určená sumou 381 eur. Matka jej od septembra 2021 prispievala dobrovoľne sumou 50 eur, posielala jej rodinné prídavky a daňový bonus a od septembra 2021 jej platí výživné 100 eur a rodinné prídavky. Rozsudkom zo dňa 20.10.2021, č.k. 39Pc/9/2021-59 súd určil matke výživné 100 eur s účinnosťou od 30.04.2021, rozsudok nie je dosiaľ právoplatný. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 121 CMP, § 78 ods. 1, § 62 Zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh

na zníženie výživného je dôvodný. Od rozhodnutia súdu, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o výške výživného uplynula len krátka doba, ale došlo k zmenám na strane oboch rodičov. V čase určenia výživného mal otec príjem 1.230 eur a matka 853 eur. Rodičia s deťmi bývali v jednej domácnosti, otec hradil spoločný úver, všetky poplatky spojené s bývaním, poisťky a matka platila spoločnú stravu. K zmene na strane oboch rodičov prišlo tým, že sa matka po doručení neodkladného opatrenia, ktorým bolo znížené výživné otca, dňa 04.02.2021 odsťahovala aj so synom k svojim rodičom a následne po dvoch mesiacoch do vlastného bytu. Príjem matky sa od posledného rozhodovania len nepatrne zvýšil na 862 eur a príjem otca na 1.271 eur. Výdavky rodičov sa zmenili tým, že otec okrem všetkých doterajších výdavkov platí aj výdavky na stravu seba a dcéry. Zároveň dohodnuté výživné bolo neprimerane vysoké. V čase predchádzajúceho rozhodovania matka nemala určené výživné na plnoletú dcéru, prispievala jej len zabezpečením stravy, ostatné výdavky dcéry hradil otec. Z vyčíslených výdavkov na plnoletú dcéru 381 eur matka platí výživné 100 eur, ďalším príjmom plnoletej je len rodinný prídavok, zvyšnú časť výdavkov minimálne vo výške 250 eur platí otec. Súd posudzoval schopnosti a možnosti oboch rodičov, pričom vychádzal zo zaužívanej rozhodovacej praxe určovania výživného na všetky vyživovacie povinnosti v rozpätí 20% až 30% z čistého príjmu povinného rodiča. Pri určení vyživovacej povinnosti otca súd prihliadol aj na rozsah určeného styku s maloletým, ktorý je rozsiahly a vyžaduje si pravidelné výdavky aj zo strany otca. Súdom určené výživné 150 eur spolu s rodinnými prídavkami 39,47 eur a výživným zo strany matky približne 70 eur pokryje výdavky maloletého dieťaťa, nakoľko má len bežné výdavky primerané svojmu veku. Matka výdavky na syna vyčíslila sumou 715 eur, tieto však v takejto výške nepreukázala. Súd považuje vyčíslené náklady za nedôvodné, neprimerané veku dieťaťa a príjmom matky. Súd zdôraznil, že nemožno do výdavkov na maloletého zahrnúť pomernú časť výdavkov na domácnosť a náklady na bývanie u matky, ktorej je zverený, keďže rovnako otec je povinný mu poskytnúť bývanie v čase, keď sa u neho zdržiava. Aj vzhľadom na široko upravený styk otca s maloletým je samozrejmé, že každý rodič si v plnom rozsahu sám uhradza náklady na bývanie a súvisiace náklady. Súd výživné znížil od odchodu matky spolu s maloletým zo spoločnej domácnosti, t.j. od 04.02.2021. Za obdobie od 04.02.2021 do 30.11.2021 je nedoplatok na zročnom výživnom 489,28 eur. Súd ho povolil otcovi platiť v splátkach po 20 eur mesačne.

Rodičia sa v priebehu pojednávania dohodli na rozšírení styku tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku v bode IV. s jedinou výnimkou, že otec žiadal o úpravu styku počas prázdnin na štyri týždne, dva týždne v mesiaci júl a dva týždne v mesiaci august. Matka navrhla dva týždne v mesiaci júl a týždeň v mesiaci august. Súd pri rozhodovaní o rozšírení styku počas prázdnin zohľadnil názor maloletého, ktorý má skoro 12 rokov, ktorý sa vyjadril, že štyri týždne sú pre neho počas prázdnin veľa, preto upravil styk na tri týždne počas prázdnin v zmysle návrhu matky. Rodičia sa nevedia dohodnúť o náhradnom termíne, ak sa nemôže realizovať styk otca s maloletým z dôvodov na strane dieťaťa alebo matky. Preto súd uložil matke povinnosť poskytnúť otcovi v takomto prípade náhradný termín v rovnakom rozsahu do 7 kalendárnych dní. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku, výrokom II., III. a IV., podala v zákonom určenej lehote odvolanie matka maloletého Uviedla, že nesúhlasí s úpravou styku otca s maloletým tak, ako tento upravil súd prvej inštancie. Je pravdou, že rodičia sa v priebehu pojednávania dohodli na rozšírení styku otca s maloletým tak, ako je to uvedené vo výroku IV. s jednou výnimkou a to prázdnin. Súd konštatuje vo svojom odôvodnení, že pri rozširovaní styku zohľadnil aj názor maloletého. I napriek dohode rodičov sa aktuálne javí potom, ako maloletý prežil u otca vianočné sviatky, ako i potom, ako bol oboznámený s rozhodnutím súdu vo veci rozšírenia styku, že tento styk nezodpovedá názoru, vôli a potrebám maloletého. Z vykonaného pohovoru s maloletým na pojednávaní vyplýva, že maloletému vyhovuje úprava styku tak, ako bola rodičmi dohodnutá počas konania o rozvod manželstva s tou zmenou, že maloletý počas týždňa u otca neprespáva, vzhľadom na svoje školské povinnosti, ktoré si svedomito plní. Maloletý aktuálne začal verbalizovať pred matkou, že by sa s otcom chcel stretávať podľa seba a svojich potrieb a prianí. Dané prianie verbalizovali pred opatrovníkom dňa 05.01.2022. Maloletý sa po prežitku s otcom počas vianočných sviatkov, ktoré strávil s otcom, a ktoré otec strávil pod vplyvom alkoholu, pri používaní neprimeraných reakcií voči maloletému, rozhodol túto skutočnosť oznámiť opatrovníkovi. Vzťah maloletého H. s otcom je štandardným a bežným vzťahom bez pridanej hodnoty. Už počas spoluzitia rodičov matka bola a je v súčasnosti tou osobou, ktorá s maloletým synom trávi aktívne čas, navštevuje s ním lekára, zúčastňuje sa všetkých jeho zápasov, podporuje ho v športe na rozdiel od otca, ktorý v čase rozvodového konania o H. nejavil skutočný záujem. Sám maloletý sa vyjadruje, že i v čase, keď je u otca sa mu otec nevenuje, nevykonáva s ním žiadne aktivity. Matka podporuje jeho vzťah s otcom, avšak pokiaľ otec nie je schopný plnohodnotne využiť čas, ktorý môže stráviť s maloletým synom, nie je možné viniť maloletého, že nemá záujem o tak široký a striktné daný čas, ktorý má stráviť

s otcom. Takéto autoritatívne rozhodnutie súdu, ktorým bol rozšírený styk v rozpore s názorom a vôľou maloletého H., môže pri súčasnom pubertálnom veku maloletého vyvolať odmietanie otca maloletým. Otec nijakým spôsobom nepreukázal neschopnosť dohodnúť sa s matkou na náhradných termínoch stykov, pričom zo samotných vypočutí maloletého vyplýva, že k realizácii náhradných termínov stykov riadne dochádza. Maloletý s otcom riadne denne telefonuje, je s ním v kontakte. Určenie povinnosti matke tak, ako to urobil súd, je v súčasnosti, keďže maloletý má 13 rokov a sám si rieši termíny kedy bude s otcom, voči matke šikanózne. Matka podáva odvolanie aj voči zníženiu výživného na maloletého H.. Podľa nej nedošlo na strane rodičov ani maloletého k zmene pomerov odôvodňujúcej zásah do výživného. Pri zmene výživného musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru. Rodičia v rámci konania o rozvod uzavreli rodičovskú dohodu, pričom sa dohodli na výške výživného 220 eur mesačne. Otec s výškou výživného súhlasil a prijal a akceptoval aj výšku nákladov maloletého H., v tom čase cca 500 eur mesačne. Podľa názoru matky nedošlo k zmene pomerov závažného charakteru, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného o 70 eur mesačne. V kontexte výšky príjmu oboch rodičov je zrejmé, že matka je nákladmi na bývanie s maloletým synom zaťažovaná vo vyššej miere ako otec nákladmi na bývanie s plnoletou dcérou, pričom otec užíva s dcérou dom v BSM bez akejkoľvek kompenzácie vo vzťahu k matke, t.j. užíva aj vlastníctvo matky. K zmene pomerov na strane maloletého opodstatňujúcej zníženie výživného od poslednej úpravy výživného na základe dohody rodičov nedošlo. Pokiaľ vezmeme do úvahy náklady plnoletej dcéry, sú vo výške cca 380 eur mesačne, pričom matka tieto znáša vo výške 135 eur a zabezpečením bezodplatného bývania a otec vo výške cca 245 eur. Náklady na maloletého H. sú vo výške cca 500 eur mesačne (pri akceptácii nákladov na florbal), pričom otec tieto znáša vo výške 150 eur mesačne a matka vo výške 350 eur mesačne. Pri zohľadnení skutočnosti, že príjem otca je vyšší o 400 eur ako príjem matky, a náklady otca na bývanie o 177 eur nižšie ako náklady matky, dospeje sa k jednoznačnému záveru, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k preneseniu vyživovacej povinnosti z otca na matku. Navrhla odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, vec vrátiť na nové konanie, prejednanie a rozhodnutie, eventuálne rozsudok zrušiť, návrh na zníženie výživného zamietnuť a upraviť styk otca s maloletým H. tak, že tento sa neupravuje, eventuálne sa upravuje tak, že je otec oprávnený sa s maloletým stykať každý páry kalendárny týždeň od piatka 16.00 hod. do nedele 17.30 hod., každý kalendárny rok počas Veľkonočného pondelka od 08.00 hod. do 17.30 hod., počas letných prázdnin od 11.7. do 17.7. a od 15.8. do 21.8., počas vianočných sviatkov dňa 25.12. od 10.00 hod. do 17.30 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je miesto bydliska matky. K odvolaniu matka doložila zápisnicu spísanú na ÚPSVaR Trnava dňa 05.01.2022, kedy sa matka spolu s maloletým dostavila na oddelenie SPODaSK, kde maloletý opísal situáciu počas vianočných sviatkov 2021, kedy pri jeho pobyte u otca otec bol pod vplyvom alkoholu, nechutila mu polievka, ktorú varila babka, otec sa ho stále dopytoval prečo mu nechutí, on sa nakoniec rozplakal, až po 5 minútach to bolo otcovi ľúto, šiel mu po vodu, ktorá sa mu rozliala, maloletý sa na nej pošmykol, otec reagoval najskôr krikom, potom správanie zmenil s tým, že mal oňho strach. Išli po večeri po darčeky, ktoré neboli ani zabalené. Dostal lego, kryt na mobil, knižku, potom šli k babke a neskôr sa vrátili domov. Otca nezaujímajú jeho názor. K otcovi sa teší hlavne preto, že môže ísť von s kamošmi, aj keď bývali spolu s otcom, moc sa spolu nebavili. Cez víkend s otcom pozerajú telku, nerobia nič moc, otec ho neustále zaťažuje otázkami, prečo s ním nie je keď je v izbe, v aute sa ho vypytuje na mamu, tieto otázky maloletého zaťažujú, nevie na ne odpovedať. Na Silvestra tam moc nechcel ísť, lebo otec vždy pije alkohol. Ani Vianoce u otca ho nebavia, lebo po dvakrát sa vždy opil a hádal kvôli jedlu. Uviedol, že nechce sa s otcom stretávať v stredu kvôli škole a príde mu to zbytočné na pár hodín. Najideálnejšie pre neho by bolo, aby stretávanie bolo iba na základe ich dohody s otcom. Nechce mať upravený styk striktné, cez niektoré sviatky by bol radšej s mamou ako s otcom.

3. Otec maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že s napadnutým rozsudkom súhlasí. Argumentácia matky ohľadom jej nespokojnosti s úpravou styku nemá relevanciu z dôvodu, že to bola sama matka, ktorá na pojednávaní súhlasila s úpravou styku tak, ako je zakotvená v rozsudku a z dôvodu, že takto určený styk najlepšie vyhovuje záujmu maloletého. Otec je schopný sa o maloletého postarať, pretože inak by matka nenavrhovala akýkoľvek styk otca s maloletým. Matka sa neštíti dieťa používať ako nástroj na presadenie svojich návrhov, kedy maloletého dvakrát priviedla na súd. Maloletý po čase strávenom s matkou na súde verbalizoval odlišné názory než ako tieto prezentuje u otca. Napriek tomu otec rešpektoval názor maloletého, že nechce byť zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Nie je však možné akceptovať to, že matka dieťa vystavila ako živý štít po vynesení rozsudku tak, že ho znovu priviedla na sociálny úrad, keď už opakovane tretíkrát mal vyjadriť svoj názor, vždy akosi modifikovaný. Otec popiera, že by bol pred maloletým opitý, že by sa stali počas Vianoc udalosti, ktoré popisuje matka v odvolaní a ktoré sú uvedené v zápisnici ÚPSVaR. Vo

vzťahu k poskytovaniu náhradných termínov trvá na tejto povinnosti, je bežnou praxou uložiť povinnosť nahrádzať styk, pokiaľ sa tento nezrealizoval. Nejedná sa o úpravu pre spokojnosť jedného z rodičov, ale o úpravu v záujme dieťaťa. Matka opakovane styk otcovi znemožnila a náhradný termín neposkytla. Nie je vecou výkonu rozhodnutia domáhať sa náhradných termínov. Výkon rozhodnutia slúži na nápravu pri absencii styku. K zníženiu výživného uviedol, že pokiaľ matka poukazuje na rodičovskú dohodu ohľadom výživného v rozvodovom konaní, tam sa jednalo o úplne odlišné skutkové okolnosti a to spolužitie rodičov v jednej domácnosti. Súčasne aj to, že v danom čase nebola určená ani určovaná vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére J.. Matka nebola nútená opustiť spoločnú domácnosť, urobila tak na základe vlastného uváženia, čo nemôže byť na úkor ostatných členov rodiny. Pri rozhodovaní o výške výživného matky k plnoletej dcére súd v prospech matky zohľadnil, že táto býva s otcom v spoločnom rodinnom dome a stanovil matke výživné iba 100 eur mesačne. Matka polemizuje vo svojom odvolaní o tom, aké výdavky má s maloletým H.. Na druhej strane uznala na plnoletú dcéru výdavky vo výške 380 eur, navrhla však prispievať pri týchto výdavkoch len vo výške 100 eur mesačne. Pri maloletom považuje matka za primerané výdavky vo výške 500 eur. Už len samotná dvojité optika na výšku výdavkov, ako aj odlišné návrhy výživného, je minimálne povážlivá. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Procesný opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že v časti výživného odporúča odvolaniu matky vyhovieť a výživné určiť s ohľadom na zárobkové možnosti a schopnosti otca a odôvodnené potreby maloletého a v časti úpravy styku rešpektovať názor maloletého.

5. Matka maloletého v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca a procesného opatrovníka k odvolaniu uviedla, že pokiaľ sa týka styku otca s maloletým, tak maloletý je v pubertálnom veku, kedy stav, keď sa s otcom má stretávať striktnie podľa rozhodnutia súdu, najmä za predpokladu, že s otcom netrúfa čas tak, akoby si prial, môže spôsobiť narušenie ich vzájomného vzťahu a odmietanie otca maloletým celkom. Maloletý sa vyjadruje, že i v čase, keď je u otca, sa mu otec nevenuje, nevykonáva s ním žiadne aktivity. Pokiaľ otec nie je schopný styk s maloletým využiť naplno tak, aby si maloletý z tohto styku odniesol pridanú hodnotu, k otcovi sa tešil, nie je možné viniť maloletého, že nemá záujem o tak široký a striktno daný čas, ktorý má stráviť s otcom. Matka nespochybňuje vyjadrenia maloletého, jeho prežívanie, tvrdenia, veď bol to práve maloletý, ktorý s plačom telefonoval počas štedrovečerného dňa, že sa u otca necíti dobre, nechce byť u neho, chce ísť domov, otec pije a je na neho zlý. I napriek tomu, matka maloletého viedla k tomu, aby u otca zotrval. Po návrate od otca sám maloletý chcel, aby sa súd dozvedel čo prežil, a prečo nesúhlasí s takouto úpravou styku. Maloletý od začiatku konania verbalizoval, že mu vyhovuje styk tak, ako sa stretáva s otcom a toto stretávanie nechce meniť, rozširovať. I procesný opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky navrhuje, aby súd rešpektoval názor maloletého. Čo sa týka uloženia povinnosti nahrádzať styk, tak táto povinnosť uložená súdom má opodstatnenie v prípade, ak je preukázané, že povinný rodič náhradné styky v prípade nezrealizovaných stykov skutočne neposkytuje, dlhodobo bráni v styku, čo nie je prípad maloletého H.. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by matka bránila styku otca s maloletým, rovnako nevyplýva, že by neumožňovala, eventuálne, že by sa maloletý s otcom nestretával v náhradných termínoch. Náhradné styky otca s maloletým sa bežne realizujú. Otec sa svojím zotrvávaním na tejto povinnosti matky snaží výlučne docieľiť realizáciu styku s maloletým z pozície svojej moci, postavenia rodiča a to bez ohľadu na vyjadrenia, záujem, či potreby maloletého syna. Otec má záujem docieľiť slepé plnenie povinnosti maloletého stretávať sa s otcom, bez ohľadu na prežívanie maloletého. Táto úprava nie je v záujme maloletého, ktorý sám verbalizuje, že sa s otcom chce stretávať podľa seba, svojho prania, svojich potrieb. Styk otca s maloletým sa realizuje riadne. V prípade, ak sa tento styk nezrealizuje z objektívnych dôvodov na strane maloletého, sa maloletý s otcom dohodne na inom styku. Dané je vzhľadom na vek maloletého, 13 rokov, úplne prirodzené a bežné. Čo sa týka zníženia výživného, tak tvrdenia, že rodičia v čase predchádzajúceho rozhodnutia žili v spoločnej domácnosti a nebola určená vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére, nemajú opodstatnenie v znížení výživného. Matka si i v čase spolužitia s otcom v jednej domácnosti riadne plnila svoju vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére a to napriek tomu, že táto nebola určená súdom. Je logické, že po rozvode manželstva bývalí manželia nebudú žiť v spoločnej domácnosti, avšak i napriek tomu sa pomery nezmenili natoľko, aby bol daný dôvod pre zníženie výživného zo strany otca.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania,

preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 27P/3/2021 je zmena zverenia maloletého na základe návrhu otca, ktorý požadoval striedavú osobnú starostlivosť a v prípade zamietnutia jeho návrhu sa dožadoval zníženia výživného na maloletého H..

8. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým znížil výživné na maloletého H. zo sumy 220 eur mesačne na 150 eur mesačne s účinnosťou od 04.02.2021 a zmenil úpravu styku otca s maloletým H..

9. Rodičovské práva a povinnosti k maloletému H. boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 25. júna 2020, č.k. 11P/19/2020-83, právoplatným dňa 25.06.2020, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého H. rozvedené a schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa maloletý H. zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaväzuje platiť výživné vo výške 220 eur mesačne a upravuje sa styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým H. každý páry kalendárny týždeň od piatka 16.00 hod. do nedele 17.30 hod., každý nepáry kalendárny týždeň od stredu od 16.00 hod. do štvrtka do 08.00 hod., počas veľkonočných školských prázdnin každý kalendárny rok na Veľkonočný pondelok od 08.00 hod. do 17.30 hod., počas letných školských prázdnin každý kalendárny rok od 25.07. od 10.00 hod. do 07.08 do 17.30 hod., počas zimných školských prázdnin a vianočných sviatkov každý nepáry kalendárny rok od 23.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 10.00 hod. a každý páry kalendárny rok od 25.12. od 10.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 17.30 hod. Maloletý H. bol v tej dobe žiakom piatej triedy základnej školy, aktívne sa venoval florbalu. Matka maloletého bola riadne zamestnaná, dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 803,68 eur, otec bol riadne zamestnaný, dosahoval príjem 1.056,73 eur a 173,30 eur invalidný dôchodok, spolu 1.230,03 eur. Obaja mali ešte vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére J. a žili v spoločnej domácnosti, kde otec maloletého uhrádzal výdavky s bývaním, elektriku, plyn, vodu a matka uhrádzala náklady spojené so stravou pre všetkých členov domácnosti.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa odseku 2, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Podľa odseku 3, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Výživné súd určí podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom, je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1 sa rozumie výrazná zmena tých okolností, na jednej či druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde napríklad o také zvýšenie, či zníženie (odôvodnený pokles) zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného a to nielen na krátky čas. Takou zmenou pomerov môže byť tiež vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacej povinnosti povinného, ale aj invalidita povinného a pod..

12. Z obsahu spisu vyplynulo, že v súčasnosti maloletý H. navštevuje 7. triedu základnej školy. Jeho výdavky sú bežné, primerané veku, naďalej sa aktívne venuje športu a to florbalu. Matka s maloletým býva v byte, ktorý má v podielovom spoluvlastníctve 1 spolu so svojou sestrou, za ktorý uhrádza náklady spojené s bývaním a polovicu splátky úveru 302 eur. Je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 861,85 eur. Poberá rodinné prídavky na dve deti, z čoho 25,50 eur posieľa plnoletej dcére. Otec od februára 2021 uhrádza výživné na maloletého H. vo výške 100 eur mesačne. Matka doposiaľ nemá právoplatne určenú výšku vyživovacej povinnosti na plnoletú dcéru J., tejto prispieva sumou 100 eur mesačne. Otec býva s plnoletou dcérou v rodinnom dome, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Jeho mesačný čistý príjem spolu s invalidných dôchodkom je 1.270,51 eur, vrátane daňového bonusu na plnoletú dcéru. Mesačne platí spoločný úver ŠFRB 149 eur a náklady spojené s bývaním.

13. Pokiaľ sa týka vyživovacej povinnosti, tak odvolací súd má za to, že od poslednej úpravy výživného uplynula krátka doba, keď otec návrh na zníženie výživného podal dňa 20.01.2021, čo je pol roka od ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému. Žiadnym spôsobom, a už vôbec nie podstatným, sa pomery účastníkov nezmenili. Príjmy rodičov sa obom zvýšili, avšak nepatrne, počet ich vyživovacích povinností zostal nezmenený. Skutočnosť, že matka so synom sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti s otcom nie je okolnosť, ktorá má vplyv na výšku vyživovacej povinnosti, navyše, ak nové bývanie si financuje matka a jej pribudla do výdavkov splátka úveru za byt a náklady spojené s užívaním bytu. Tvrdenie otca, že sa nemusela zo spoločnej domácnosti sťahovať je irelevantné, nakoľko nemožno žiadať od rozvedenej manželky, aby po rozvode žila naďalej v spoločnej domácnosti s bývalým manželom. Tvrdenie, že v pôvodnom rozhodnutí bolo výživné určené neprímerane vysokou sumou tiež neobstoí, pretože bolo určené právoplatným rozhodnutím a v danom prípade aj na základe dohody rodičov a v tomto konaní nie je možné revidovať právoplatné rozhodnutie alebo posudzovať jeho správnosť.

14. Vzhľadom k uvedenému preto odvolací súd skonštatoval, že od posledného rozhodnutia o výške výživného nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zníženie vyživovacej povinnosti, preto v tejto časti (výrok II. a súvisiaci výrok III.) odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 388 CSP zmenil a návrh otca na zníženie výživného zamietol, takže vyživovacia povinnosť tak zostala v pôvodne určenej výške (220 eur) a to aj za obdobie počas trvania tohto súdneho konania.

15. Pokiaľ sa týka zmeny úpravy styku, tak styk rodiča s maloletým dieťaťom sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa a jeho účelom je najvhodnejším spôsobom a v čo najväčšej miere znižovať nepriaznivé dôsledky narušených vzťahov medzi rodičmi, ktoré často majú mimoriadne škodlivý dopad na celkový psychický stav dieťaťa a jeho citovú výchovu. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zaistiť vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obom rodičom tak, aby dieťa, pokiaľ možno v minimálnej miere pociťovalo výchovu v neúplnej rodine. K splneniu tohto cieľa by mali obaja rodičia prispievať a snažiť sa o vytvorenie priaznivých podmienok bez ohľadu na existenciu rozporov medzi nimi. V danom prípade bol styk otca s maloletým H. upravený na čas po rozvode, kedy bola schválená rodičovská dohoda, takže rodičia sa dokázali na rozsahu úpravy styku otca s maloletým H. dohodnúť. Takto upravený styk sa podľa vyjadrení oboch rodičov, i maloletého aj realizoval. V priebehu tohto konania otec navrhol styk upraviť, resp. rozšíriť a to najmä počas letných prázdnin. Právna zástupkyňa otca navrhla úpravu styku, s ktorou matka v podstate súhlasila. Nesúhlasila len s úpravou styku počas letných prázdnin, kedy otec požadoval, aby so synom trávil polovicu z času prázdnin, matka nakoniec navrhla upraviť styk cez letné prázdniny od 25.07. do 07.08. a ešte týždeň od 15.08. do 22.08., takže možno konštatovať, že na takejto úprave styku sa rodičia dohodli, i keď o nej súd nerozhodol formou schválenia rodičovskej dohody, no voči takejto úprave rodičia výhrady v priebehu konania nemali. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v časti zmeny úpravy styku dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne rozhodol a styk tak, ako je v súčasnosti upravený, je v záujme maloletého a to aj z pohľadu upevňovania súrodeneckých vzťahov, keď v domácnosti otca býva sestra maloletého. Zohľadňuje aj jeho námietky a výhrady k doposiaľ upravenému styku, keď maloletý uviedol, že sa nechce s otcom stretávať v priebehu týždňa v stredu s prespaním, že letné prázdniny boli v pohode, jemu súčasný stav vyhovuje, nechce ho meniť. Vzhľadom na vzájomné vzťahy medzi rodičmi je dôvodné, aby bol styk upravený rozhodnutím. Maloletý žiadne väčšie a vážne výhrady proti úprave styku v priebehu konania nemal. Pokiaľ sa týka letných prázdnin, odvolací súd mal za to, že tak, ako sú upravené napadnutým rozsudkom, sú upravené správne a je v záujme maloletého, aby tento s otcom trávil čas v priebehu oboch mesiacov, a tak dva týždne v mesiaci júl a jeden týždeň v mesiaci august považoval odvolací súd za primerané. Skutočnosť uvedená v odvolaní, že sa nevydaril, resp. neprebíhal styk počas Vianoc podľa predstáv maloletého nie je dôvod na zmenu úpravy styku, na ktorej sa rodičia navyše dohodli.

16. Matka ďalej v odvolaní namietala proti uloženiu jej povinnosti poskytnúť otcovi náhradný termín v prípade nemožnosti realizácie styku z dôvodu na strane maloletého dieťaťa a to v rovnakom rozsahu do 7 kalendárnych dní. Odvolací súd mal za to, že táto úprava je správna. Maloletý vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 13.10.2021 uviedol, že minulý víkend mal byť u otca, ale nebol, lebo bol chorý a posunuli si to na iný víkend. Takisto otec vo svojej výpovedi následne skonštatoval, že v súčasnosti mu syn povedal, že sa s ním stretne v náhradnom termíne, keďže bol chorý. V minulosti sa stretol so synom mimo upraveného styku asi len dvakrát v týždni. Matka maloletého tvrdí, že s náhradnými termínmi nikdy problém nemali, tieto bez väčších problémov otcovi vždy poskytla, otec tvrdí, že boli aj prípady, keď

sa mu náhradný termín neposkytol. Vzhľadom k tejto situácii odvolací súd má za to, že takáto uložená povinnosť, pokiaľ je pravdivé tvrdenie matky, že vždy poskytla otcovi náhradný termín, ak sa nemohol z dôvodu prekážky na strane maloletého styk zrealizovať, ju nemôže nijakým spôsobom zaťažovať a obmedzovať a otec bude mať istotu, že náhradný termín, na ktorý má nárok mu bude poskytnutý.

17. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku IV. ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, a zmenil podľa § 388 CSP súvisiaci výrok V. tak, že ostatný rozsudok o úprave rodičovských práv a povinností zmenil len v časti úpravy styku otca s maloletým H..

18. O nároku na náhradu trov tohto (prvoinštančného i odvolacieho) konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 2 CSP s použitím ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

19. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).